
Protokoll

Pensionärsrådet

10 september 2025

Pensionärsrådets protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 10 september 2025, klockan 13.00–15.30
Beslutande	Håkan Ericsson (S), Ordförande Birgitta Nylund (Pensionärernas Riksorganisation (PRO)), 1:e vice ordförande Britt Ohlsson (SPF Seniorerna), 2:e vice ordförande Jari Karivainio (M) Margareta Palmedal (Astma och allergiförbundet) Yvonne Werkander (SKPF pensionärer) Margareta Persson (Aktiva Seniorer på Gotland) Lilian Stenman (PRO Gotland) Anja Blomberg (Pensionärernas Riksorganisation (PRO)) Jan Olander (Riksför pensionärers gemenskapsgrupper) Gerd Viberg (SPF Seniorerna), tjug ersättare
Ersättare	Britta Andersson (SKPF pensionärer) Lilian Ronander (PRO Gotland) Matti Vuorinen (Pensionärernas Riksorganisation (PRO))
Övriga	Linda Jacobsson, sekreterare, RSF Öystein Berge, kvalitetschef, SOF Sofia Nordström, föreningskonsulent, RSF Filip Reinhag (S), hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande
Paragrafer	§ 27–38
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer. Sekreterare Linda Jacobsson Ordförande Håkan Ericsson Justerare Birgitta Nylund

Register

PRG § 27	Inledning	4
PRG § 28	Föregående protokoll 2025-05-19	4
PRG § 29	Godkännande av dagordning	4
PRG § 30	Val av justerare	4
PRG § 31	Diskussion äldrefrågor	4
PRG § 32	Rapport socialnämnden	5
PRG § 33	Rapport hälso- och sjukvårdsnämnden	6
PRG § 34	Rapport regionstyrelsen	7
PRG § 35	Nya bidragsregler	8
PRG § 36	Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande	9
PRG § 37	Övriga frågor	11
PRG § 38	Mötet avslutas	11

PRG § 27 Inledning

Ordförande Håkan Ericsson (S) hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.

PRG § 28 Föregående protokoll 2025-05-19

Föregående protokoll 2025-05-19 godkänns och läggs till handlingarna.

PRG § 29 Godkännande av dagordning

Dagordningen godkänns.

PRG § 30 Val av justerare

Till justerare valdes Birgitta Nylund, Pensionärernas Riksorganisation (PRO).

PRG § 31 Diskussion äldrefrågor

Bygdegårdsturnén börjar torsdag 11 september på Fårö kursgård, nästa är torsdag 18 september i Visby och sista blir torsdag 25 september i Rone.

Hur är det med korttidsplatser på Åvallegården? Öystein Berge, kvalitetschef, socialförvaltningen, tar med sig frågan.

Det finns behov av 15-20 st demensplatser, för att tillgodose det behovet så krävs det en omstrukturering.

Matdistributionen av kyld mat har ökat, så Hemseköket behöver byggas ut. Det är Tobbes Bud som levererar maten. Mer information går att läsa på Region Gotlands hemsida, Mat till hemmet.

Hemtjänsten behöver inte alltid besöka brukare, utan ringer upp dem för att höra hur de har det.

PRG § 32 Rapport socialnämnden

Före sommaren behandlade vi många ärenden som ändras på grund av den nya Socialtjänstlagen, som trädde i kraft 1 juli 2025.

Det handlar om de många tjänster vi erbjuder utan behovsprövning och utan journalföring. Bland annat de tjänster vi erbjuder äldre 75 plus som städ, tvätt, handel eller ledsagning utan biståndsprövning.

Men vi erbjuder också många tjänster utan biståndsprövning och journalföring inom området rådgivning till familjer och liknande.

Under juni beslutades också om budget för 2026 av regionfullmäktige. För socialnämnden blev det ett bra resultat, då vi fick de 30 miljoner kronor som fler äldre ger enligt resursfördelningsmodellen. Vi fick också extra pengar till avhopparverksamhet för kriminella och pengar för att dra igång ett lågtröskelboende för de i beroende av alkohol och narkotika.

Budgeten tillsammans med statsbidragen bör göra att vi klarar även 2026 utan några drastiska nedskärningar.

Håkan Ericsson (S), ordförande i socialnämnden

PRG § 33

Rapport hälso- och sjukvårdsnämnden

Sedan föregående rapport har hälso- och sjukvårdsnämnden endast hållit ett sammanträde varför denna rapport blir något kortare än tidigare.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ser en fortsatt ansträngd ekonomi, men situationen har stabiliserats och förbättrats något. Höga kostnader för läkemedel, utomlänsvård och analyser bidrar till negativa avvikelser medan arbetet med att förbättra kontinuiteten för patienterna genom att kraftfullt minska andelen hyrpersonal fortsätter med framgång.

Sommaren har över lag fungerat väl i vården. Vissa bemanningsutmaningar har funnits inom några verksamheter, men över lag har kapaciteten räckt till att hantera sommarens utmaningar.

Vid nämndens sammanträde i juni fattades beslut om mål- och insatsplaner inom sjukvårdsregionen Stockholm-Gotland. Det är ett dokument som utifrån analys av särskilda behov inom olika specialiteter adresserar områden där förbättring krävs. Ett viktigt dokument för att fortsätta stärka en jämlik och likvärdig vård.

Dokumentet är väl värt att läsa i sin helhet och finns i kallelsen till sammanträdet för den som vill fördjupa sig inom hela eller delar av sjukvårdens verksamhet.

Filip Reinhag (S), ordförande hälso- och sjukvårdsnämnden

PRG § 34 Rapport regionstyrelsen

Regionstyrelsen har före sommaren diskuterat och beslutat om beredskaps- och säkerhetsfrågor med anledning av världsläget och kraven på att kommunerna ska ha beredskapsplaner för att klara olika former av störningar.

Främmande makts angrepp på våra digitala system pågår hela tiden och vi måste stärka dessa. Vi har också en nöd plan för vattenbrist, som prövades under sommaren med en stab som jobbade hela tiden med vattenbristfrågan.

Regionstyrelsen jobbade fram en budget för 2026, som slutade på ett plus på 75 miljoner kronor och som inte innehåller några besparingar eller effektiviseringar som lagts ut på varje nämnd. Det ger lite arbetsro och nu kan nämnderna ägna sig åt att BARA hålla budget. Det innebär att nödvändiga effektivisering måste göras, men vi slipper nedskärningar eller uppsägning av personal för att klara ekonomin.

Håkan Ericsson (S), ersättare i regionstyrelsen

PRG § 35 Nya bidragsregler

Sofia Nordström, föreningskonsulent fritid, regionstyrelseförvaltningen, informerar om de nya bidragsreglerna, som kommer att gälla från 1 januari 2026.

Bidragsöversynen pågår 2022-2025, den började med en kartläggning, omvärldsspaning och analys hösten 2022. Våren 2023 var det politisk beredning, dialogmöten i Slite, Hemse och Visby, enkät med föreningslivet. Hösten 2023 togs bidragsstrukturen fram, dialog med RF-SISU Gotlands anläggningsgrupp, enkät och information med föreningsliv. Våren 2024 nya dialogmöten i Slite, Hemse och Visby, anläggningsenkät med föreningslivet. Hösten 2024 gick ett detaljerat förslag ut på öppen remiss. Våren 2025 gick bearbetat förslag upp till beslut och budgetäskande gjordes. Det blev beviljat på totalt 3,15 mnkr. Hösten 2025 ges information om nya stöd. Våren 2026 kommer implementering av de nya bidragsreglerna att göras.

Information har getts på pensionärsrådet, 2 november 2022, 2 mars 2023, 29 november 2023, 12 november 2024 och idag 10 september 2025. Däremellan ett telefonsamtal med distriktsordföranden i maj 2024. Sofia kommer gärna tillbaka till pensionärsrådet längre fram och informerar om hur det går.

Nytt är att föreningar med medlemmar 65+ kan ansöka om de nya regler för aktivitetsstöd, som är 5 kr per deltagare och 50 kr per sammankomst. Gamla regler var det 1,10 kr per deltagare och 11,50 kr per sammankomst. Det gamla distriktstödet var det 20 kr per medlem och 1 800 kr grundstöd. Det blir istället ett medlemsstöd och ger 40 kr per medlem. Ansökan ska göras senast 15 februari 2026 på blankett, digitalt är på gång. Det gäller för aktiviteter som är minst 45 minuter och är ledarledda. Minst 3 deltagare och ledaren kan själv vara deltagare. Det ska minst vara 1 ledare för 20 deltagare och 2 ledare för 40 deltagare.

Årsmöteshandlingar skickar föreningarna in via e-tjänst, mejl eller post.

Sofia avslutar med att fråga om hon och Per Wallstedt, fritidsstrateg, ska komma ut till föreningarna och informera?

PRG § 36

Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande

Filip Reinthag (S), ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden, besöker pensionärsrådet och svarar på deras frågor:

Råden från Folkhälsomyndigheten att vaccinera sig är många och man måste själv hålla koll på vad som ska förnyas. Det saknas ett nationellt, sammanställt allmänt vaccinationsprogram för äldre, liknande det som finns för unga upp till 18 år. Vaccinationer är ett bra skydd mot sjukdomar men avtar med åldern och vi blir rekommenderade att fylla på nya doser. Vacciner som borde finnas med i ett sånt program är t ex. bältros och TBE. Undrar om det från Folkhälsomyndigheten finns några propåer att förbättra och åtgärda bristerna? Som sagt, råden och rekommendationerna är många och dyra, det är dags för myndigheten att åtgärda och komma till handling!

Svar: Det finns barnvaccination och särskilda vaccinationsprogrammet. I dagsläget finns det inget centralt system för att se vilka vaccinationer som personer fått. På 1177 kan alla logga in och se sin egen journal. TBE-vaccination är ett dyrt vaccin och finns idag inte med i vaccinationsprogrammet. Bältrosvaccination finns inte heller med och är även det ett dyrt vaccin. Har man haft vattkoppor så ska man inte ta bältrosvaccin.

Hur ser det ut med ekonomin? Hyrläkare/Sköterskor? Hur jobbar ni med att få budget i balans?

Svar: Region Gotland har på grund av ö-läget svårt att bedriva sjukvård ekonomiskt. I första hand är det akutsjukvård och därefter primärvård. Det är dyrt att bedriva sjukvård, dyra läkemedel och stora hyrkostnader för personal, som nu minskat. Tydlig ökning av provtagningar och analyser pågår.

Hur ser det ut med den Geriatriska kompetensen?

Svar: De sju geriatriska platserna som finns, pausades under sommaren, för att det inte finns så många som är specialistutbildade, som skulle kunna arbeta i primärvården. Vilka specialistkompetenser som skulle behövas på alla primärvårdscentraler är beroende på vilka behov som finns.

Samarbetet med första linjens sjukvård /Primärvården?

Svar: God och nära vård, primärvården är navet och sedan sjukhus med akutvård. Primärvården behöver fungera bättre och alla har rätt till en fast läkarkontakt, är basen för en fungerande sjukvård. Varje allmänläkare ska ha 1100 st patienter vardera. Hemse är utbildningsvårdcentral.

Utomlänsvården/Samarbete?

Svar: Fungerar väl.

Kundnöjdhet?

Svar: Stor patientnöjdhet. Större förtroende för sjukhusvård än primärvård.

Personalnöjdhet?

Svar: Generellt god, men inte tillräckligt bra. Den årliga medarbetarundersökningen visar att stressen ökar och det blir inte tillräckligt med återhämtning.

Hur ser du på utvecklingsbehov inom sjukvården vad står på tur?

Svar: God och nära vård visar att det blir bättre att ta tag i vård tidigt och inte behöver sjukhusvård. Primärvården ska ha resurser och tid att klara.

Inom tandvård är det svårt att få utbildad personal. Ny tandvårdschef är Daniel Altinisik, som tillträdde sin tjänst i maj. Hörselvården har fortsatt svårt att få tag i utbildade audionomer.

PRG § 37 Övriga frågor

Södertörns högskola har startat en forskning om: Åldrandets fenomenologi - om förmågan att hantera oundvikliga livsförluster. Finansiärer är Familjen Kamprads stiftelse. Projektet gör djupintervjuer med 30 personer som är 75 år eller äldre och utförs på tre olika ställen i Sveriges som representerar storstad, småstad och landsbygd. PRO på Hemse är kontaktad och kommer att delta.

Enligt uppgift ska Region Gotland fått ekonomiska medel för att genomföra utbildningar för att öka kunskapen om digitalisering. Hur och var skall dessa pengar användas? Frågan tas upp igen på nästa pensionärsråd.

Varje höst uppmärksammar Region Gotland fallolyckor och vad man kan göra för att förebygga fall. Kampanjen kallas för 'Trill int ikull. I höst sker ett samarbete med fysioterapeuter som är pensionärer.

På nästa pensionärsråd informeras om vad socialförvaltningens chefsutbildning innehåller, Øystein Berge, kvalitetschef, socialförvaltningen, tar med sig frågan.

PRG § 38 Mötet avslutas

Ordförande tackar de närvarande för deltagandet och förklarar dagens möte avslutat.

Nästa möte torsdag 13 november 2025.